

МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ

СЕЛЯНСЬКІ ПОВСТАННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ОТАМАНА ГАЛАКИ НА ПІВНОЧІ ЧЕРНІГІВЩИНИ В 1919–1921 РОКАХ: ФАКТИ, ДЖЕРЕЛА, ОЦІНКИ.

Міжнародний круглий стіл, присвячений історії селянських антибільшовицьких повстань на Чернігівщині в 1919–1921 роках та, зокрема, діяльності одного з селянських ватажків того періоду – отамана Івана Галаки, – відбувся в Чернігові 6 жовтня 2017 року.

Метою заходу стало дослідження феномена особистості в історії, зокрема, ким був Галака – народним месником, «польовим командиром», національним героєм чи «кримінальним авторитетом» періоду подій 1919–1921 рр. в Україні.

Історичну тему обговорили історики з Чернігова, Києва, Гомеля, Мінська.

Доктор історичних наук, професор, завідувачий відділом історії української революції (1917–1921 р. р.) Інституту історії України НАНУ **Владислав Верстюк** з Києва розкрив тему селянських повстанських рухів у контексті історії Української революції 1917–1921 років.

Про селянські повстання в Чернігівській губернії у 1918 році, про причини, спрямованість, наслідки говорила кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка **Ірина Еткіна**.

Голова правління Чернігівської міської єврейської громади **Семен Бельман** з Чернігова продемонстрував відеосвідчення жінки 1925 року народження, батько якої колись був прямим свідком нападу членів угруповання отамана Галаки на село Вихвостів Городнянського району. Під час нападу один з нальотчиків шаблею наніс тодішньому хлопчачу серйозні травми...

Історик-краєзнавець з Гомеля, учасниця Білоруської Республіканської

археологічної комісії **Валентина Мятліцька** зупинилася на окремих аспектах антибільшовицьких повстань, котрі мали місце у Гомелі, зокрема й повстання отамана Галаки.

Білоруський історик, кандидат історичних наук, доцент, учасниця Асоціації незалежних істориків Білорусі **Ніна Стужинська** акцентувала увагу присутніх на питанні «Галаківський фронт на Гомельщині: джерела, персоналії».

Також й інші дослідники взяли активну участь в обговоренні селянських протестів-повстань у 1919–1921 роках минулого століття: Т. П. Демченко (кандидат історичних наук, доцент Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка), **С. М. Горобець** (кандидат історичних наук, науковий співробітник Українського інституту національної пам'яті), В. І. Моренець (прилукський історик-краєзнавець, дослідник повстанських рухів на Чернігівщині поч. ХХ ст.), **В. В. Скальський** (кандидат історичних наук, науковий співробітник Інституту історії України НАН України, викладач кафедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія»), **А. І. Жагловський** (ріпкинський історик-краєзнавець), **О. А. Ясенчук** (краєзнавець, редактор сайту «Північний Вектор»), **В. В. Баров** (магістрант історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя), **В. В. Шуміло** (співробітник Науково-дослідного центру вивчення історії релігії та Церкви ім. Лазаря Барановича Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка, редактор наукового альманаху «Чернігівські Афіни»).

Організаторами заходу виступили Український інститут національної пам'яті та Сіверський інститут регіональних досліджень. Функції модератора виконував Ігор Кондратьєв – доцент кафедри всесвітньої історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка.

«Навколо постаті отамана Галаки за советські та постсоветські роки виникло багато міфів та легенд. Ми хотіли вивести цю проблему на наукове поле, покласти початок саме науковому вивченню цієї неоднозначної особистості та її діяльності, розпочати наукову дискусію, бо всі суперечки навколо Галаки мали до сьогодні винятково політичний та ідеологічний зміст. Маємо надію, що це вдалося. Принаймні, початок покладено», – підбив підсумки один з організаторів конференції, дальній родич отамана Галаки Віталій Шуміло.

За результатами круглого столу його учасниками підготовлено низку студій, які друкуємо нижче.

